

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGTELENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Fiac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felel.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hóra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy hóra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési
és mindennemű pénzküldemények csakis
Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugatolt
számlájára fizethetők. Másként történt
fizetményeket nem ismerünk el.

Justh és Tisza.

Írta: dr. Juhász Nagy Sándor.

Justh Gyula, a függetlenségi és 48-as párt elnöke, hatalmas igazságokkal telt beszédet mondott a parlamentben. Beszédében mindenek előtt azt a nagy tételt domborította ki, hogy az ország gazdasági fejlődésének egyetlen és kizárólagos alapja és létfeltétele: a gazdasági felszabadulás. A függetlenségi párt ez összefoglaló általános nagy gazdasági programjának kidomborítása után, bírálat alá vette a kormánynak és munkapártnak a bankjavaslatban elfoglalt nemzetietlen álláspontját. Kimutatta Justh, hogy milyen csúnyán becsapta a kormány és pártja az országot, midőn a választások előtt megígérték a készfizetéseket és most *rutul megszegték* ezt az ígéretet.

Justh Gyulának ez az erős, kiméletlen, de igazságos támadása legfőképpen Tisza István ellen irányult. Tisza volt ugyanis különösen az, aki választási hadjáratában, az ő szokott fanatizmusával, valósággal a munkapárt *becsületbeli kérdésévé* avatta a készfizetések feltételét. Justh felolvasta Tiszának több

ilyen nyilatkozatát, ezek közt Aradon, a saját választói előtt, programbeszédében tett ígéretét is. Ekkor ugyanis világosan félremagyarázhatlan nyíltsággal azt a kijelentést tette Tisza, hogy ha elmarad a készfizetések felvétele, akkor meg kell csinálni Magyarország pénzügyi függetlenségét. Ez az önálló bank felállítását jelenti. A készfizetések felvétele elmaradt. Hol az önálló bank?

Az egész függetlenségi párt viharos lelkescsdése között, férfias szavakkal ítélte el Justh ezt a többségi politikát és a kormány, a munkapárt és Tisza eljárását úgy bélyegezte meg, mint amely ellenkezik a *politikai tisztességgel*.

Justh Gyulának, a függetlenségi párt által zajos tüntető telesséssel fogadott ez a határozott fellépése nyilatkozataira kényszerítette Tiszát. Feszült érdeklődéssel várta mindenki, hogy ki tudja-e magát vágni abból a kelepceből, amelybe került? Mert ígérte a készfizetéseket, ha pedig a készfizetések ki nem vivhatók, az önálló bankot. Most oda a készfizetések, de oda az önálló bank is. Hogy lehet hát mégis elfogadni a mindkét követelést *együttesen elejtő* bankjavaslatot?

Tisza úgy akarta kivágni magát, ahogy szokta. El kezdett őszintéskedni. Ez az ő kipróbált taktikája. Olyan ember ő, aki mindig őszinte szinben szeret tündökölni. Nála a legravaszabb, legkörnyöfontabb cselofogás: az *őszinteség*.

Mindenekelőtt alaposan szétütött a saját pártjának emberei között. Azok között a munkapárti ifju bankóriások között, akik eddig a vitában felszóllaltak. Ezek a fiuk, csak hogy Khuennek és kormányának hizelegjenek, letagadták még a csillagot is az égről. Azt szónokolták, hogy az önálló bank felállítása lehetetlenség, meg hogy a készfizetések felvételére semmi szükség nincs. A bank felállítása végveszedelemmel jarna, a készfizetések pedig feleslegesek.

Ezekkel a kedves elvtársaival szemben Tisza világosan beösmerte, hogy az ország legalább 20 év óta olyan állapotban van, hogy *fel lehet állítani* az önálló bankot. A készfizetések felvételét pedig *egyenesen nemzeti létérdekeknek* nyilvánította. Mert a készfizetések a jegybanknak azt a törvényes kötelezettségét jelentik, hogy bankjegyeit törvényes ércpénzre beváltani köteles. Csak ez a feltétlen beváltási kötelezettség egyedül az,

Demmer fényképezészetének

(Szent Anna-utca 5.) Halotta ön már hírét?
Hol 12 drb fényképes lapot
csak 3 koronáért kap! Melyek kivitelüknél
fogva igazán szenzációsak! Tessék megkísérelni!

Loriot apó.

Loriot apó negyven év óta szolgálta a Gory ékszerész-céget. Eleinte mint elárusító segéd, de később, — fardhatatlan munkásságáért és buzgalmáért — pénztárosá léptették elő. Végtelenül lelkiismeretes volt. Legelsőnek jött és este utolsónak távozott.

Egész nap el nem mozdult írásai mellől és nem emlékezett senki, hogy számadásaiba valaha a legkisebb hiba is csuszott volna.

E kitűnő tulajdonságáért nagyon szerették, de mint minden kifogástalan ember, ő sem kerülhette ki az érényekben járó szarkazmust és tulzott buzgalmáért, végtelen pedanságáért el kellett tűrnie társai gunyos csipkedéseit.

Egy napon egy kopott cimerű márkí házassága egy gazdag parvenü leányával, igen csinos megröndeléshez juttatta a Gory-céget, — a vásárolt ékszer árát egy ötvenezer frankos csekk alakjában fizették ki.

Ez a kis óriási értékű papírszelet, amelyért most már ő volt felelős, eléggé nyugtalanította Loriot apót. Egy üzleti könyv két lapja közé helyezte, a könyvet pedig maga elé fektette, nehogy szem elől veszítse. S egyre ezt ismételte:

— Ah! ha ezt a kis papírszeletet elveszíteném . . .

A segédek kívülről tréfás megjegyzéseket röptettek a kassza rácsos kálitja mögé:

— Ha féj, hogy elveszti, adja nekem.

De Loriot apó nyugtalansága nem hagyott alá. A délután folyamán néhány pillanatra távoznia kellett és akkor az egyik segéd, Bonnet, szerinte kitűnő tréfára vetemedett. A könyvből kivette a csekket, zsebébe rejtte a könyvet gondosan visszafektette előbbi helyére.

— Megásátok — mormogá — milyen arcot vág majd Loriot apó. Ma nincs itt a főnök, este nem csinálnak kasszát. A csekket csak holnap adom neki vissza.

Midőn az öreg visszajött, eleinte mit sem vett észre, de mikor vagy tíz perc múlva felnyitotta a könyvet, egyszerre halálsápadt lett és reszkető kezekkel forgatta a lapokat.

— A . . . csekk . . . nincs itt . . . elvesztettem . . . az ötvenezer frankos csekk . . .

A segédek úgy tettek, mintha keresését észre sem vennék. — Csak Bonnet jegyezte meg hanyagul:

— Ah, majd megtalálja Loriot ur!

A tréfa pompásan sikerült. — Az öreg pénztáros verejtékes homlokkal kutatta át lapról-lapra a könyveket, mialatt ajkai reszkettek és a szíve lázasan, szinte hallhatóan dobogott. — Közben kínosan félrehajtott. Végül így szólt:

— Ha valaki elvette, rögtön adja vissza. Ez ostoba tréfa volna!

A segédek méltatlankodva titakoztak.

— Bonnet volt a leghangosabb:

— Ej, Loriot ur, csak nem hiszi, hogy

valaki tréfából elcsen egy ötvenezer frankos csekket. — Furcsa volna! No csak azért!

S Loriot apó reszkette, lehajtott fővel hanyatlott vissza székébe, mi alatt így mormogott:

— Sohsem volt hiba a számadásaimban . . . negyven év óta . . . a legkisebb sem, azt fogjak hinni, tolvaj vagyok.

A segédek körülfogták.

— Én — mondá az egyik — az ön helyében azonnal értesíteném a főnököt a bajról. En pedig — javasolta a másik — még ma este külföldre szöknék, nehogy tartóztassanak.

— Szegény Loriot apó! Negyven év után ilyen szerencsétlenség!

Az öreg pénztáros arcán egy könycsépp gördült végig.

— Ha visszaadnánk neki . . .

— Nem, majd holnap reggel — sugta vissza Bonnet, akit a tréfa szörnyen mulattatott. Loriot apó késő estig fakó arccal kereste a csekket. Hiába!

Másnap reggel hiába várták, hogy visszaadják neki a kis papírszeletet. Az öreg pénztáros — először negyven év óta — késett.

— Bizonyos, hogy egész éjjel nem hunyta be a szemét — nevetett Bonnet.

És Loriot apó csakugyan egész éjjel nem hunyta be a szemét, kora reggel pedig két golyót röptett a szájába. **Maurice Darin.**

amely a külföldön a magyar értékek szilárd hitelét biztosítani képes. Egészséges pénz ugyanis — mondotta Tisza, — csak az arany, ezüst, szóval a törvényes ércpénz és az olyan bankjegy, amely minden pillanatban feltétlen bizonyossággal ilyen ércpénzre beváltható. Ezt pedig csak a beváltási kényszer, vagyis a készfizetések felvétele biztosítja.

De őszintén be kellett ősmernie Tiszának azt is, hogy ez a bankjavaslat a készfizetések felvételét, a fenti elvek dacára is elejtette. Eddig tartott Tisza őszintesége.

Itt aztán fordított egy hatalmasat a köpenyegen. Miután eddig kimutatta, hogy ő milyen őszinte, ezzel úgy vélt, hogy megszerezte a privilégiumot, hogy őszintének tartsák a további nyilatkozatát is. Beszédét ugyanis úgy fejezte be, hogy ő elfogadja a javaslatot, mert ha már elvesztettük a készfizetéseket, erre a bajra nem akar azzal is ráduplázni, hogy a közös bank előnyeit is elveszítjük.

Azonban ennek az indoknak őszinteségében már nincs ember, aki hinne. Ezzel a nyilatkozattal ugyanis Tisza *önmagát fogta meg*.

Hiszen aradi beszédében azt mondotta, hogy ha nem tudjuk kivívni a készfizetéseket, akkor pénzügyi önállóságot, vagyis *külön bankot kell csinálni*. — Most pedig azt mondja az egyenes férfi, hogy mivel nem sikerült kivívni a készfizetéseket, tehát legalább igyekezzünk *a közös bankot megtartani*.

Tisza István e beszédével teljesen leleplezte önmagát. Kiderült, hogy őszinteségének köpenyegé alá csak fondorterveit és „kifacsart okoskodásait” akarja elrejtetni. Kiderült, hogy vállalt programját nem tartotta be, tett ígéreteit nem váltotta be. Őszinteségének ködburkába csak ezt a programszegést akarja bele rejteni. Nem őszinteség ez, hanem *ál őszintéskedés*.

De újabb bizonyítékot nyújtott Tisza arra is, hogy ő a legveszedelmesebb politikus. Alexander Bernát irt egy tanulmányt Shakespeare színműveinek jelleméről. Kimutatja ebben, hogy a legveszedelmesebb megrajzolt jellem: a Jágóé. Ez a Jágó a világ legőszintébb emberének látszik. Minden külső tulajdonsága azt mutatja, hogy nyílt, egyenes, igaz, becsületes, őszinte. És valójában ez a külső őszinteség csak álnok terveinek takarója.

A politikában is az a legveszedelmesebb ember, aki egyenes, őszinte színben áll a világ előtt, hogy titkos, atomos terveit elleplezze vele.

A Justh és Tisza között letolyt párharcból tanulhat a nemzet. Előtte áll Justh Gyula, az igazi egyenes, őszinte politikus, aki eldobta magát a hatalmat elveitért. Mert a hatalom elvek nélkül, szerinte, értéktelen rongy. És előtte áll Tisza István a maga ál őszintéskedésével, akire rábizonyult újra, hogy eldobta elvét a hataloméért. Tessék választani!

Ez a párviadal a két politikus között: *Justh Gyula fényes diádala Tisza István felett*.

Fölolvasás Debrecen fölméréséről.

A kataszteri munkálatok.

Érdekes, nagyjelentőségű és tanulságos, ugyanakkor teljesen tudományos színvonalon álló fölolvasást rendezett tegnap délelőtt a városházán Székely Ferenc m. kir. fölmérési felügyelő, aki s vele fölolvasó társai is alig értékelhető szép munkát végeztek.

Az a szép közönség, amely ezt a nagyérdeklődő fölolvasást végig hallgatta, igazán nagy figyelemmel, hálás lehet a kataszteri fölmérés nagy, nehéz és fontos munkáját végző mérnököknek, hogy ily szép és hasznos közlésekkel gyarapították tudásukat.

A több százra tehető hallgatóság körében ott láttuk társadalmunk és gazdáközönségünk javát.

A fölolvasást Kovács József polgármester nyitotta meg, aki meleg szavakkal köszönte meg a mérnököknek, hogy fáradságot nem kímélve, nagyértékű munkálataikról beszámolnak és azok jelentőségéről tájékoztatják az érdeklődő közönséget.

Az előadások sorát Székely Ferenc fölmérési felügye ő kezdte meg.

A következő igen szép és nagyértékű fölolvasással, amelyet általános érdekénél fogva itt közlünk:

A tudomány újabb időben abban az irányban halad, hogy az ismereteket szakonként elhatárolva mindinkább elkülöníti egymástól. Tagadhatatlan, hogy ezáltal az egyes szakok intenzívebben művelhetők és fejlesztetők; de másfelől a szakkörökön kívül álló érdeklődőknek ezen berendezkedés folytán már kevésbé van módja és alkalma figyelemmel kísérni a szakok fejlődését, közvetlenül pedig egyáltalán nem tájékozódhatnak még oly általános érdekű kérdésekben sem, amelyek más-különbönből érintik.

Nálunk kiváltképpen a közigazgatási életnek a műszaki tevékenység körébe tartozó ügyei és kérdései állanak még mindig feltűnően háttérben, amennyiben a nagy többség még a legelőbbébb kérdésekkel szemben is csodálatos tájékozatlanságot mutat. Ennek indító okát főleg két jelenségben látom:

Az egyik az, hogy a közönség ma már a békés — csendes, feltűnést nem keltő komoly dolgok iránt kevésbé érdeklődik.

A másik pedig az, hogy maga a napisajtó is sokkal kevesebb figyelembe részesíti a szakbavagó dolgokat, mint amennyit azok méltán megérdemelnének, s amennyiben olykor szakkérdésekkel is foglalkozik, alig van közszolet benne, mert a megkivántató szakavatottság híján, vagy helytelen elbírálásban, vagy pedig felette felületlen kezelésben részesíti.

Ezek a tapasztalatok érlelték meg mérnöki körökben is a műszaki ismereteket terjesztő előadások rendezésének üdvös eszméjét. S őszintén szólva minket is hasonló szándék indított arra, hogy mai fölolvasásunkat megtartsuk annál is inkább, mert a szóbanforgó kérdéseknek a nyilvánosság előtt való tárgyalása a netalán lábrakapott felszínes fel-fogásoknak, ok nélküli lebecsülő véleményeknek s hományos nézeteknek eloszlatását is eredményezheti.

Egyébiránt kitűzött célunk sem több sem kevesebb, mint végzett és ezután teljesítendő munkánk rendeltetése, fontossága és értéke felől, céhbéli elfoglaltságtól menten, némileg tájékoztatni egyrészt magukat a legközelebből érdekelt birtokosokat, másrészt pedig a hivatásuknál fogva szintén érdeklődő tisztelt hallgató közönséget.

Ha ezt csak részben is sikerül elérnünk, szerény munkásságunk kellő jutalmat nyert. Az anyagot fejtegetésünk sorrendje szerint több részre osztottuk, az én feladatom nem terjed továbbra, mint általános szempont-

ból méltatni a kérdéseket, míg kartársaim a részletkérdéseket s alapvető munkálatokat műszaki vonatkozásukban fogják ismertetni.

Előre is hangsúlyozni kívánom, hogy nem volt szándékunkban akadémiai fejtegetésekbe bocsátkozni s előadásainkat a rendelkezésre álló rövid idő miatt is a lehető szűk keretbe foglaltuk, minél fogva a tárgyalás alá vont kérdéseket csak főbb vonásaikban vázoljuk.

Ezen előjáró beszéd után rátérek tulajdonképeni tárgyamra s követve a tudományt az a sarkalatos elvét, hogy minden állítás az előtte megállapított igazságokból foly és azokra épül: első sorban is némely fogalmakat óhajtok tisztázni.

A földbirtok alapja három tényezőn nyugszik. Ez a három tényező: a jog, a terület és az érték. Minket főleg a terület megállapítása felmérés útján történik, a felmérés pedig hivatásunkat képezi.

A felmérés célja: a természetnek hű feltűntetése a térképen községek, birtoktestek és művelési ágak szerint, nekülönbönb a területnek pontos kiszámítása, illetve kimutatása. Egyébiránt minden nagyobbszabású felmérésnek legfőbb feladata abban áll, miként kell a kívánt célra összegyűjtött adatokat egy térképbe rendszeresen egybefoglalni, minthogy a területek megállapítására nézve is a térkép nyújt támpontokat.

A kataszteri, vagy országos felmérés általában az ország fekvésének és kiterjedésének tudományos és gazdasági elvek alapján való meghatározását, illetve az ingatlan egyéni birtokoknak részletek és művelési ágak szerinti felmérését jelenti, amely művelet végrehajtásánál a földmérési tudomány összes alapelvei és kiviteli módzatai, nemkülönbönb az elmélet és gyakorlat, a rajzművészet és a mechanika egyformán szerepet játszanak és érvényre is jutnak.

Az államok, az általános megadóztatás elvének elfogadása után, a felméréseket kezdetben a földadónak arányos megosztása céljából rendelték el.

A felmérés kezdetben és közvetlenül szorosán — véve, a földadó kiszabásának mértékéül szolgált. Ugyanis az adótárgyak közt a termőföld lévén a legkönnyebben megfogható és ellenőrizhető, a különféle adó nemek közt a földadó játszottá mindig az első szerepet.

A használatban levő termőföld megadóztatásának két módját és alakját különböztetik meg: Az egyik az érték, a másik a jövedelmi kataszter. Az elsőnek célja az: kitűdni, hogy valamely használható földnek a helyi körülmények és közforgalmi viszonyok között mennyi az adásvevési valódi értéke; az utóbinak célja pedig az: kitűdni a földnek azon valóságos tisztajövedelmét, melyet a birtokos közönséges gazdálkodás mellett előteremthet. Nálunk az állandóbb alappal bíró jövedelmi kataszter van elfogadva.

A földbirtok tisztá jövedelmi adatainak megállapítása végett kataszteri munkálatok végeztenek. Ezek célja: világosan feltűntetni az adótárgyat, az adótárgy jövedelmezőségének fokozatát, valamint magát a birtokost, kinek az adótárgy tulajdonát képezi s akitől a kirótt földadót beszédni is lehet.

Kataszteri felmérések tisztán a földadó megállapításához szükséges területi adatok szolgáltatása végett már előbb is történtek, ekkor azonban a községeknek csak körülete, magában a községi határban csupán a közlekedési és dűlőutak, az összefüggő nagyobbterjedelmű művelési ágak kerültek rendszeresen végréhajtott felmérés alá, míg az egyéni birtok — részletek térfogatát a birtoktulajdonosoknak kellett bevallaniok, vagy pedig, ahol e célra urbéri rendezési avagy tagosítási munkálatok állottak rendelkezésre, ezekből állították össze a területi adatokat olyformán, hogy az egyes dűlőkben fekvő összes birtok részletek és művelési ágak területei arra a területre voltak állítandók, amelyet a mérnöki munka szabott meg.

A feltűnőbb területi hibák a régi kataszter területeiben és az ebből vett telekjegyzőkönyvekben ezen különbözetek helytelen elosztásából eredtek.

Mivel tehát az egyes birtokrészletek rajzmértékben, illetve térképen egyáltalában nem voltak feltüntetve ezt a fölmérést konkrétalis felmérésnek nevezik.

Az ily felmérés a mai részletes felméréshez úgy kivitelre, mint műszaki pontosságra nézve hogy hasonlattal éljek, körülbelül úgy viszonylik: mint a faeke a vasekéhez, avagy a durvább kovács munka a finomabb lakatos munkéhoz. A nagy különbség oka azonban nem annyira a szakismeretekben, mint inkább a célszerűbb és finomabb mérnöki műszerekben jelenkezik.

Hanem mindazonáltal a régi kataszter nagyobb népszertiségnek és hitelnek is örvendett, mint a mai; sőt sokkal megbízhatóbbnak, pontosabbnak látszott. Mert a régi kataszterben a már köztudatba átment jogos állapot volt feltüntetve egész — fél — negyed — nyolcad telkekben, kikerekített egész — fél — negyed holdakban, láncokban, nagy és kis vékásokban, sőt, — mint a székelyföldön — még leupákban is. Dehát, — amint a tapasztalat mutatja, — ezen sessiók, holdak, láncok, vékások szépen kikerekített fix térfogatához, amelyek hajdan nagy ceremóniák mellett mint jogos illetmények voltak törvényesen kiadva: sajnos igen sok kétség van. Papíron roppant pontosan vannak kimutatva, ámde a valóságban hol megszükültek, hol megbővültek s ebben legtöbbször nem az élelmesebb szomszéd a hibás. Térképbe, földkönyvbe be vannak ugyan iva akkurátusan a szabályos alakú részletek szélessége, hossza; de hát ezek a számadatok vajmi ritkán vannak összhangban a tényleges állapottal.

Okát tudnám adni, de a multat nem jó bolygatni.

Az ezidőszertint folyamatban levő kataszteri felmérés fontossága és jelentősége főleg abban rejlik, hogy lépést tartva a geodéziai tudomány folytonos előhaladásával minden ízében eredeti munkát végez. Ugyanis: felszínre hozza mindazon hibákat, amelyek a multban helytelen kimérés, avagy hibás számítás útján elkövetve lettek.

Kiküszöbölt a földadó kivétele alapjául eddig szolgált megbízhatatlan adatokat; míg másfelől lehetővé teszi az arányos, igazságos földadóalap megteremtését, a földrészeknek a tényleges állapotnak és a létező és feltalálható művelési agagnak természetűséggel és egyenlő pontossággal való felmérése által. Ezenkívül egyúttal a magasabb igényeknek is teljesen megfelelő térképet és megbízható — pontos területi adatokat szolgáltat: ártérfelvezési, vízrajzi, vasut és csatornaépítési, birtokrendezési, telepítési, erdőüzemi és városrendezési műveletekhez, sőt alkalmas segédeszközül szolgál földrajzi, hadászati és egyéb rokontermészetű térképet igénylő céloknak.

De különösen azóta, mióta az 1886. évi XXIX t.-cikkkel elrendelt telekkönyvi betétek szerkesztése a kataszteri térkép és a földadó kataszter adatainak felhasználása mellett folyamatban van: a hitelügy megszilárdítására is jelentékenyen és kedvezően befoly, amennyiben a kataszter pozitív adatai a telekkönyvet erősebb jogrend alapra helyezik a valódi abszolút követelmények érvényre jutásával. Ugyanis: a telekkönyvi betétek szerkesztéséről intézkedő törvények alapján az ingatlan birtokról és az ingatlanokra vonatkozó dologi jogokról eddig vezetett teleknyvjegyzőkönyvekből, amelyeket műszaki ismeretekkel nem bíró helyszínelő közegek vettek fel, telekkönyvi betétek szerkesztetnek.

Egyrészt azért, mert a teleknyvjegyzőkönyvek részben már eredetileg is hibásan készültek s olyanokul lettek felismerve, hogy még az ingatlan helyi fekvésének megjelölése tekintetében is hibásak s mert az idők folyamán különféle okok miatt részint annyira összezabonyolódtak, részint pedig annyira elhanyagoltak, hogy ma már a tényleges birtokviszonyokkal összhangzásban egyáltalán nincsenek s így az ingatlanokra vonatkozó dologi jogok szervezésének és biztosításának teljesen megbízható alapjául már nem szolgálhatnak; másrészt pedig azért, hogy a földadó kataszter becses és megbízható adatai a jogi forgalom és a jelzáloghitel hasznára is értékesíthetők legyenek s ezek által a föld-

birtok jogviszonyai is jobban megvédhetők legyenek.

Ez pedig nem jelent kevesebbet, mint-hogy az eddigi kétesértékű adatokkal bíró hitellekkönyv e betétszerkesztés által tökéletesebben és pedig oly módon rendeztetik be, hogy a telekkönyvi kivonat nemcsak a birtok tulajdonosának legyen törvényes igazolása, hanem egyszersmind az ingatlan alakja, fekvése, nagysága, minősége, értéke, jövedelme és adókötelezettsége tekintetében is megbízható adatokat szolgáltatson.

Telekkönyvi betétszerkesztés alatt tehát tulajdonképen azt kell érteni, hogy az eddigi kezdetleges módon és műszaki feltételekhez egyáltalán nem kötött telekkönyvi vázrajzok helyett: a műszaki igények minden feltételeivel és kellékeivel bíró eredeti kataszteri térkép másolata fogja képezni a hiteles telekkönyvi térképet s ehez mérten a földadókataszter adatai, nevezetesen: a helyrajzi számok, a művelési ág, a kataszteri térfogat, kataszteri jövedelem s az ártér egészítik ki a telekkönyvi betéteket. Ezáltal a telekkönyvi intézmény jogi és közgazdasági igényei és előnyei tetelesen biztosítva is vannak.

Eszerint tehát a dologi jogok szerzésén és biztosításán kívül csak a birtokos személyére nézve marad tent különbség továbbra is a kataszteri birtokiv és a telekkönyvi betét közt, amennyiben a kataszterben a tényleges, a betétben a jogos birtokos nevén áll az ingatlan, de a jogos tényleges birtoklás, illetve a valódi jogosultság az 1891. évi XVI. t.-c. pótlása folytán, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése által — amennyire csak lehetett — már telekkönyvileg is rendezés tárgyává tételt.

A kataszteri felmérés tehát nemcsak a földbirtok aránylagos megadóztatására, hanem a telekkönyvi betétek szerkesztése céljára is alapvető munkát végez.

Egy lényeges kellék azonban még mindig hiányzik ahhoz, hogy úgy a kataszteri munkálatok, mint a telekkönyvi betétek adatai teljesen megbízhatók legyenek. Ez pedig a birtokhatárok állandósítása, ami egyúttal a birtok tulajdon biztosítása is. Dehát, amint Debrecenben is tapasztaltuk a birtoktestek határainak állandó megjelölése, annak dacára hogy a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló XII. t.-cikk már 1894-ben meghatározott s ezen törvény alapján a törvényhatóságok maguk is szabályrendeleteket alkottak: mind-ezideig végrehajtva nincs. Holott elsősorban maguknak a birtokosoknak állana ez érdekében, minthogy egyrészt az ingatag, vitás birtokviszonyok sok költséges és felesleges határperre szolgáltatnak okot, másrészt pedig a birtokhatárok állandó és tüzetes megjelölése nélkül a birtokhatárok elszántás, foglalás következtében folytonos ingadozásnak vannak kitéve. S így hiába minden pontos mérés, ha a birtokhatár nem állandó.

Itt Debrecenben az eddigi mulasztás még helyrehozható volna, amennyiben az erdei kaszálók, a tanyaföldek, tehát a határ nagyobb része csak az idén kerül felmérés alá. Utat, módot is lehetne találni rá, mert hát nem kellene egyebet tenni, mint végrehajtani a törvény idevonatkozó 35. §-ában foglalt felhatalmazást, mely szerint: az esetben, ha a felszólítás után 15 nap alatt elfogadható ok nélkül a birtokhatárok állandó határjellel el nem láttatnak: a tulajdonosok költségén maga a városi Tanács állíthatja fel azokat.

A birtokos közönség egyáltalában vajmi kevés érdeklődést tanusított eddigi munkálkodásunk iránt, holott magam gondoskodtam arról, hogy a birtokosok egyrészt a felmérés fontosságáról, másrészt pedig kötelezettségeik felől kellő tájékoztatást nyerjenek. Remélem, hogy megtaláljuk a módok és utak lehetőségét arra nézve is, hogy a viszonyok e tekintetben is javuljanak.

Csak nagyobb vorásokban esetetve a dolgokat ezeket kívántam előbeszédemben elmondani.

Végezetül pedig nem annyira a szokásnak hódolva, mint inkább kedves kötelességem érzetében, köszönetet mondok egy a nagyságos polgármester urnak és tekintetes tanácsnak, mint a mérnök és építész egyesít

debreceni osztálya tagjainak és a meghívásunkra megjelent tisztelt közönségnek és a meghívásunkra megjelent tisztelt közönségnek és vidéki kartársainknak, hogy előadásunk megtartására módot és alkalmat nyújtottak, illetve szerény előadásunk iránt szép érdeklődést tanusítottak. Ezzel csak a köznek véltünk hasznos szolgálatot tenni.

Előadása, amelyet mindvégig a nagy szaktudás és gyakorlati, valamint tudományos érték jellemzett, a közönség körében nagy tetszéssel találkozott s a fölolvastó hosszasan megtapsolták.

Utána Fleischer Kálmán főmérnök tartotta meg fölolvastását a három- és sokszögelésről. Ennek keretében a felmérési munkálatok lefolytatásáról, a háromszögelési pontok fontosságáról és a mérések nehézségéről mondott igen érdekes, tudományos színvonalon álló, a laikusoknak is érthető szép dolgokat.

Kalapos Gyula mérnök a felvételi előrajzok nagy jelentőségéről, a birtokvázlatok szerkesztéséről, Péchy Tibor pedig a térképek szerkesztéséről, a térképek jelentőségéről olvasott.

Az igen szép és tanulságos felolvasásokat a közönség mindvégig nagy figyelemmel kísérte s a fölolvastókat megtapsolta.

Végül egyes vázlatokat, térképeket mutattak be a már kész felmérési munkákról.

A fölolvastás után ötven terítéses bankett volt, amelyet a debreceni felmérési felügyelőség mérnökei rendeztek a vendégek tiszteletére. Természetes, hogy több igen szellemes ószt hangzott el. Különösen kiemelkedett Antalffy Andor műszaki főtanácsos ósztija, amelyben nagy előszeréssel szólt a debreceni kataszteri mérnökökről.

A kiváló rendezésért s a magyar színvonalon álló, tudományos és gyakorlati szempontból rendkívül nagyértékű fölolvastásért Debrecen közönsége részéről nagy hála és előismerés illeti elsősorban Székely Ferenc felügyelőt s az ő derék munkatársait.

A bankvita.

A képviselőház ülése.

Gróf Tisza István szombati beszéde új lapot adott a már negyedik hete folyó bankvitának. Holló Lajosnak ma van a napja, ő fogja alaposan megadni a választ Tisza Istvánnak.

Návay Lajos alelnök negyed 11 óra után megnyitja az ülést.

Hitelesítik a mult ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja a kérvényeket és irományokat.

A horvát képviselők.

Hegedűs Kálmán, az igazolási állandó bizottság előadója, jelentést tesz a horvát képviselők igazolásáról.

Elnök a horvát képviselőket az osztályokba sorsolja.

Következik

a bankjavaslat

folytatólagos tárgyalása.

Palugyay Móríc először veszi igénybe a képviselőház szives türelmét s kötelességének tartja először is gróf Tisza István beszédével foglalkozni. Beszédének azért a részéért, amelyben őszintén megmondta, hogy a készfizetések fölvetelének biztosítása nem sikerült, hálás köszönettel tartozik, mert ezzel a kijelentésével igazolta Tisza az ellenzék küzdelmének jogosultságát, (Zajos helyeslés.) — A gazdasági önállóság híve lévén, természetesen követeli az önálló jegybankot is, amely alapja az önálló gazdasági berendezkedésnek. Tisza Istvánnal szemben gróf Apponyi Albert

argumentációja alapján a legnyomatékosabban hirdeti, hogy a bankkérdés legalább is olyan mértékben politikai, amennyire gazdasági. (Ugy van!) Ausztriában a gazdasági kérdéssel egyenesen öszbirodalmi kérdésként csinálnak, természetesen osztrák érdekből, hogy lehete lenne tegyék Magyarország állami függetlenségének a külföld előtt való kidomborítását. (Élénk tetszés.) Igen behatóan és érdekesen fejtegeti az önálló bank gazdasági előnyeit és hivatkozik arra, hogy 67-es politikusok már negyven évvel ezelőtt is hirdették az önálló bank szükségességét. (Ugy van!)

Az Osztrák-magyar bank sohasem tudott hozzáilleszkedni a nemzeti érdekhez, bárha el kell ismerni, hogy jól fundált intézet. De politikai szempontból is igen nagyjelentőségű az önálló bank. A mai gazdasági viszonyok között a közös jegybank sokkal erősebb fegyver Ausztria kezében Magyarország legigazására, amilyen volt 49-ben a muszka had. (Zajos helyeslés.) Az átmeneti nehézségektől nem szabad visszariadni. (Ugy van!) Egy nemzet életében néhány esztendei küzködés, ha azt a fellendülés követi, olyan kis dolog, amelytől visszariadni egyet jelent a jövő feláldozásával. (Tetszés.) A mérges osztrák felánkok elhatárolását nem szabad eltérni. Nagy képzettséggel fejtegeti a bankkérdés gazdasági oldalát és kimutatja, hogy Ausztria eddig sem vette volna papírjainkat, ha nem biztosítanának neki megfelelő kamatozást. (Ugy van!) Most félnek a kamatláb emelkedésétől azok, akik egyáltalában nem aggodalmaskodtak akkor, a mikor, mint a nagyobb pénzintézetek vezetői, kartelszerűen akarták a kamatlábat emelni. (Élénk helyeslés.) Nyomatékkal utal arra, hogy a többség még a készfizetések fölvetését is elejtette, ami pedig erkölcsileg kötelezte. (Ugy van!) Rámutat arra, hogy milyen nagy az ellentét Tisza és a többi munkapárti felszólalás között. Hegedüs példájára ő is akadémiai pályadíjat tüzetne ki annak eldöntésére, vajjon ezek a felszólalások a készfizetések be- vagy kikapcsolása mellett vannak-e? A készfizetések szükségességéről azért nem beszél, mert azt már bőségesen kifejtette gróf Tisza István. (Zajos helyeslés.) Hivatkozik arra, hogy az osztrák pénzügyminiszter az osztrák bankbizottságban nyíltan megmondta, hogy a bankközösséget sikerült biztosítani a készfizetések nélkül. (Ugy van!) Erről beszéljen Hegedüs Loránt, ne a koalíciós korszakról, mert a multak elferdítésével még nem lehet a közvélemény figyelmét elterelni a mostani kormány és többség tehetetlenségéről, ügyetlenségéről és rosszhiszeműségéről. (Zajos tetszés.)

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szombaton Constantin abbé szinmű. Ujházi Ede fellépte. Vasárnap délután Karenin Anna dráma. Este Varazskeringő operett. Komlóssy Emma felléptével.

* **Ujházi Ede** ma este lép fel nálunk a Nemzeti Színház kiváló művésze, országunk büszkesége, „A Mester” hogy Debreczenben szülővárosában is megünnepeije művészkedésének 40 éves jubileumát. A darabot meg-előzőleg Simo Ferenc a Pesti Hírlap munkatársának alkalmi játéka kerül színre Constantin abbé vendégei cím alatt melyben a Mester kiváló szerepei testet öltve felvonnak és hódolatukat fejezik ki előtte. Ez alkalommal Ujházi iránt való tiszteletből a legkisebb szerep is elsőrendű kézben van. — **Sugár Jolán.** Komlósi Emma értesítette Zilahi igazgatót, hogy betegsége miatt egyelőre nem játszhat és kérte az igazgatót, hogy vendégjátékát tegye át február 11-ik felére. Zilahi meghívta Sugár Jolánt, a kolozsvári Nemzeti Színház első soubretjét három vendégjátékra. Sugár J. vasárnap este az Elvált asszony Gonda szerepében lép fel először.

A Stencinger-ház ügye.

Közgyűlés a városnál.

Hatalmas számban tárgyalta le ma délután tartott közgyűlésén a közügyeket Debreczen város törvényhatósági bizottsága. Nem volt viharos gyűlés, mégis nagy jelentőségű és érdekes dolgokat intéztek el a város atyái.

Ezek közt legelső helyen áll a Stencinger-ház ügye, amelyben legtöbb bizottsági tag szólalt föl és amely körüli a leghosszabb vita folyt.

Két tábor csapott össze. Az egyik élén a polgármesterrel és a tanács tagjaival azt a helyes álláspontot foglalta el, hogy a Stencinger-ház lebontása sem a kereskedő-bérlők, sem a város pénzügyeire, sem pedig más okokból nem sürgős annyi, hogy a város közönsége az újban fölmerült helyes szempontokat figyelembe ne vehesse. A másik tábor, amelynek élén Márk Endre és Révi Nándor dr. küzdöttek, azt kívánta, hogy a minden másra való tekintet nélkül a házat azonnal bontsák le.

E két álláspont azután azon akadt össze, hogy a miniszternek választ kellett adni arra a kérdésre, vajjon a májusban való lebontással éri-e a város kár, illetve a háznak egyelőre való föntartása esetén milyen előnyökre számíthat.

A tanács a fölterjesztésben rámutatott a gazdasági előnyökre, a jog- és pénzügyi bizottság, amelynek álláspontját Márk Endre és Révi Nándor dr képviselték, ezek elhalgatása mellett a lebontást kimondó határozat jóváhagyását kívánták megszünetni, félvén attól, hogy a miniszter az esetben, ha a gazdasági előnyöket látja, nem megy bele a ház azonnal való lebontásába. Ezért ragaszkodtak ahhoz, hogy a régi közgyűlési határozat érintetlenül hagyásával csupán az mondassék ki, hogy a lebontást a közönség most is akarja.

A közgyűlés végre is a tanács helyes álláspontját fogadta el, a mely különben sem jelent mást, minthogy a város pénztárának még 9000 koronát, egy évi bért megmentenek.

A közgyűlésről a következő tudósításunk számol be:

A főispán üdvözölte a megjelent tagokat, különösen azokat, akik most új tagjai a törvényhatóságnak, kéri őket kísérvék figyelemmel a város ügyeit és a város vezetésével együtt lelkiismeretesen intézzék azokat.

Az eljenzéssel fogadott megnyitót után rátértek a tárgysorozatba fölvetett ügyek tárgyalására.

A város népessége.

Szabó Elek előki titkár olvasta föl a polgármester jelentését a mult év december haváról. A jelentés kapcsán bejelentette a polgármester azt is, hogy a népszámlálást befejezték és ennek eredménye szerint a város lakosságának száma 91,592. A jelentés tudomásul vétele után a

miniszteri leirafok

kerültek sorra. A törvényhatósági bizottság egymásután fogadta el az ezekben tett tanácsai javaslatokat.

Tudomásul vette a közgyűlés a miniszterelnök amaz értesítését, hogy a kabinetiroda a hódoló feliratért köszönetét fejezte ki s azt a hitbizományi levéltárban helyezték el.

A pénzügyminiszter leiratára az 1911 —

1912. évekre az egyenesadó fölszólamlási bizottsága rendes tagul Bacso Dezső drt, pótagul Muraközy Lászlót választották meg s erről ugy a debreceni pénzügyigazgatóságot mint a pénzügyminisztert értesítették.

A kereskedelemügyi miniszternek a következő szedési jog meghosszabbítására vonatkozó leiratát tudomásul vette a közgyűlés azzal, hogy a tanácsot megbízták az új engedélyokirat kieszközléséhez szükséges adókat szerezzék be.

A honvédelmi miniszter leiratára a közgyűlés megalakította a loavató bizottságot és annak elnökét, intézőjét és helyettes intézőjét, valamint becsülőjét részben megválasztotta részben a főispán kinevezte s a tagokat így osztották be: a 166. számú loavató bizottságba jutott becsülőkül Bikessy László, ifj. Jóna János, Megyery Pál dr., pótbecsülőkül M. Tóth János, ifj. Kertész István, állatorvosul Csáky János vágóhídi igazgató, pólláttorvosul Cseh János városi állatorvos. A 167. számú loavató bizottságba jutott becsülőkül Udvarhelyi Géza, Jímbor János, Polgári József, pótbecsülőkül Kállay Sándor, Kertész János, állatorvosul Axman Gyula városi állatorvos, pólláttorvosul Steiner Jakab városi állatorvos.

A város szervezési szabályzatára vonatkozóan tudomásul veszi a közgyűlés, hogy a miniszter a szabályzat egyes részét jóváhagyta s egyben utasította a tanácsot, hogy bár a miniszter egyes állások fizetéseit kifogásolta, — a fizetéseket ugy utalványozza ki, ahogyan azt a költségvetésbe a közgyűlés beállította.

A Stencinger-ház.

Váratlanul hosszú általános vita indult meg a Stencinger-ház lebontásának kérdése körül.

Vargha Elemér dr. ősmertette az ügy állását. A miniszter ugyanis kérdést tett, hogy mit nyerne a város az értékelkedési adó behozatala esetén és fölívta, hogy az építési korlátozásra vonatkozóan adjon fölvilágosítást vajjon az nem káros-e a városra nézve. A főügyész erre számításokat tett. E számítások szerint a város 60,000 koronára számíthat. A jog és pénzügyi bizottság véleménye az volt, hogy a miniszteri leiratra azt javasolja, hogy a tanács írjon fel, hogy nem kíván mitsem változtatni s a telekértékemelkedési illetékre nem számítva kívánja az azonnal való lebontást. A tanács ezzel szemben azt javasolja, hogy a válasz a fölített kérdésekre adassék meg a főügyész számítása szerint.

Márk Endre nem tartja helyesnek a tanács előterjesztését és kívánja, hogy a határozatban belefoglalják a jogügyi bizottság indokolását és mellőzzék a tanács indokolását.

Révi Nándor dr. kifejti, hogy itt válaszolni kell a miniszternek, az a kérdés, hogy a választ ki adja meg. Szükségesnek tartja, hogy fölolvassák a jogügyi bizottság javaslatát.

Fejér Ferenc dr. kéri a miniszteri leirat fölolvását.

Vargha Elemér dr. olvassa a miniszter leiratát, a főügyész javaslatát, a jog és pénzügyi bizottság határozatát, majd ősmerteti az előzményeket is.

Márk Endre csodálatosnak tartja, hogy bár minden és mindenki kívánja a Stencinger-ház lebontását.

Fölkiáltások: Nem mindenki.

Márk Endre: és bár már azt hittük, hogy végre bezáródott az egész ügy s a házat lebontathatjuk, újra előrangtadják most

Dánielné Vecsey Róza. Testvérei: Özv. Révész Imréné Vecsey Johanna gyermekeivel és unokáival. Özv. Árvay Sándorné Vecsey Mária gyermekeivel és unokáival. Özv. Szőke Jánosné Vecsey Emma gyermekeivel és unokáival. Sógora: Medgyessy Lajos gyermekével és unokáival. Sógornői: Özv. Vecsey Sándorné Cselley Ilona férje gyermekeivel és unokáival. Özv. Vecsey Lajosné Reményfy Ilona gyermekével. — A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi. — Itt emlíjük meg, hogy a Vecsey családot a tegnapi napon keletös gyász érte. Ugyancsak tegnap halt meg az elhunyt Vecsey Viktor testvéröccse a 65 éves Vecsey Sándor asszonyvásári református lelkész, az érmelléki egyházmegye tanácsbírája, egyházközeleti kiküldött. Szomorúan érdekes, hogy a két halálesetről szóló értesítés egy időben indult utnak és érkezett meg Asszonyvásárra és Debrecenbe. Vecsey Sándor temetése ma szombaton délelőtt lesz.

— **Fényes táncmulatság.** E hó 18-án rendezi a debreceni függetlenségi és 48-as párt táncmulatságát, amely a legsikerültebbek egyikének ígérkezik. A rendezőség, amely mindent elkövet a táncmulatság sikere érdekében, a következő meghívót bocsátotta ki: Meghívó. A debreceni függetlenségi és 48-as párt által 1911 február 18-án, szombaton, az „Arany Bika” szálló dísztermében Rácz Károly és fia zenekarának közreműködésével rendezendő zárkórú táncvigalomra. Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj személyenként két korona. Felülfizetéseket hirtapilag nyugtázzunk. Jóízű ételekről és italokról gondoskodunk. Jegyek előre válthatók a „Függetlenségi Kör” helyiségében és a táncvigalom napján este a pénztárnál. Somogyi Pál, elnök. Harangi Sándor, tiszteletbeli alelnök. Dr. Baecsó Dezső, titkár. Dr. Fejér Ferenc, ügyész. Kertész Mihály, Dr. Tüdös János, Dr. Kocsár Gábor alelnökök. Rendezőbizottsági elnökök: Csanak János, Török Bálint. Jegyzők: Dr. Juhász Nagy Sándor, Dr. Tervey Tamás, Dr. Oichváry László, Dr. Csath Sándor. Tassy Miklós, ellenőr. Kertész István, pénztáros. Szendi Imre, ellenőr. Bálrendező: Salánki Mihály, Radákovich Géza, Sarkadi Ferenc, Dr. Sikszói Szabó László, Kertész Imre, Letzter József. — A rendezőség száz tagból áll.

— **Érdekes előadás a Munkás-otthonban.** Dr. Kovács Gábor egyetemi tanár ma este fél 9 órakor a Brüsszeli fogyasztási szövetkezet fejlődése címen a Munkás-otthonban (Margit-fürdő) előadást tart, melyre az érdeklődők figyelmét ezután is felhívjuk.

— **Haláleset.** Nagy gyász érte a Szántó-családot, amelynek egyik kiváló tagja, a debreceni társadalom rokonszenves embere Szántó Izidor, dr. na meghalt. Halálesetéről a család a következő gyászjelentést adta ki: Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a legjobb férj, fiu, testvér, illetve sógor Szántó Izidor folyó hó 3-án, munkás életének 50-ik évében, boldog házassága 23-ik évében, hosszas betegség után földi életét befejezte. A megboldogult hűlt tetemei folyó hó 5-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Simonffy-utca 39. sz. alatti lakásból fognak örök nyugalomra térni. Mely végútszességtételre rokonainkat, valamint az elhunyt jó barátait, ismerőseit szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1911 február hó 3-án. Emlékét áldjuk! Bánatos neje: Özv. Szántó Izidorné szül. Schvarc Ilona. Apja: Schvarcz Bernát. Anyósa: Özv. Schvarcz Árminné sz. Schvarcz Sarolta. Az elhunyt testvérei: Stern József, dr. Szántó Sámuel, Szántó Győző, özv. Ungvár Lipóiné szül. Stern Rozália, Jünker Józsefné szül. Stern Marika. Sógorai és sógornői: Stern Józsefné szül. Gück Amália, Szántó Győzőné szül. Gerber Eugénia, Jünker József, Szabó Henrik nejevel Frieder Emmával, Szabó Emil nejevel Moskovits Eugéniával, Ferderber Jakab nejevel Schvarcz Malvinnal, Szabó Ervin, Özv. Szenes Miksáné szül. Oblath Irén, Gái Samu és neje szül. Oblath Hermin. Nagybátyja és nagynénje: Stern Móritz és neje szül. Schvarcz Netti.

— **Életunt süítő.** Tegnap este a debreceni rendőrségen az ügyeletes tisztviselő előtt egy iparos küisejű ember jelent meg. Tántorogva, testét alig vonszolva ment a rendőrtiszt elé s alig hallható hangon mondta el, hogy ő Hampel Ede kriegsdorfi 19 éves péksegéd. Azonban alig ejtette ki e pár szót, a fiatalember elfehéredett, arca eltorzult és ájultan esett össze. A rendőrtiszt azonnal hozzálátott az elalélt ember élesztéséhez s egyben telefonált a mentőknek. A fiatalember lassankint magához tért s elmondta, hogy sokáig a Piac-utca 62. szám alatt levő süítőműhelyben volt alkalmazásban, de beteg lett és négy hétig feküdt a kórházban. Tegnap került onnan ki, de érzi, hogy még mindig beteg. Az a gondolat, hogy már sohasem lehet egészséges, annyira elkésertette, hogy egy szublimát pasztillát, amelyet már régebben szerzett, a legközelebbi korcsmában egy pohár borban feloldva megivott. E rövid elbeszélés alatt is többször eszméletét veszítette a szerencsétlen fiatalember, akit a megérkezett mentők a közkórházba szállították, ahol most haldoklik. A megindított nyomozás beigazolta Hampel állításait. Szerdán került ki a kórházból, meglátogatta a régi gazdáját, hol elmondta, hogy nagyon elkéseregett a betegsége miatt s hogy többé nem látják élve.

— **Az időszakos mértékhitelítés meghosszabbítása.** A kamara közbenjárására a központi m. kir. mértékügyi intézet igazgatósága az összes állami mértékhitelítő hivatalokat utasította arra, hogy az elmúlt évi időszakos hitelítés alkalmával javításba utalt mértékeket és mérőeszközöket további intézkedésig még folyó évben is vizsgálják meg, tekintet nélkül arra, hogy az illető felek az erre vonatkozó határidőt elmulasztották.

— **Dinamo gépkezelői tanfolyam.** A debreceni m. kir. állami fémipari szakiskolán e hó 7-én este 7 órakor nyílik meg az érdekelt iparosság által oly nyomosan és számtalanszor megsürgött tanfolyam. Ezen tanfolyamon a hallgatók kiképzést nyernek a magas feszültségű áramvezetékek szerelésében, a dinamógépek kezelésében stb. A hallgatók kiképzése egy elméleti, mint gyakorlati alapon történik. A tanfolyam végzésekor a hallgatók vizsgát tesznek, melynek sikeréhez képest nyerik a képesítő bizonyítványt. A tanfolyamot a nmlt. keresk. m. kir. miniszter ur nagy anyagi áldozatokkal létesíti, jelentkezéseket elfogad a szakiskola igazgatósága. Itt emlíjük meg, hogy sok környékbeli város lakatos iparossága kérelmére egy 10 napos mérlegjavítói tanfolyam is létesül a szakiskolán, mely szintén folyó hó 13-án nyílik meg. A dinamó-gépkezelői tanfolyamon Aberle Raimond főmérnök ur, míg a mérlegjavítói tanfolyamon Fennesz József gépész mérnök, szakiskolai műhelyfőnök tanítanak.

— **Az izraelita hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deák Ferenc-utcai izr. templomban az istentisztelet — további rendelkezésig — a következő időben fog kezdődni: péntek este fél 5 órakor, szombaton délelőtt 9 órakor, d. u. fél 4 órakor, köznapon reggel háromnegyed 7 órakor, este 5 órakor.

— **A kereskedők és iparosok hitelszövetkezete** Debrecen, Csapó-utca 1. sz. Könnyen visszafizethető törlesztéses kölcsönöket nyújt. 1 betét 50 fillér. Minden betétre 120 K kölcsön kapható. Ház és föld vételeknél, valamint építkezéskor kölcsönök sürgősen intézettek el.

— **Remek szép szőrmeboák, muffok, kötött alsóruhák** rémolcsón kaphatók Vidánál városház.

— **Megfagyott az országuton.** Kabáról jelenük, hogy Batiz József 30 éves munkás tegnap éjszaka részegen járt a kabai országuton. Egyszerre beleesett az egyik árokba, ahol elaludt. Mire reggel megtalálták, már megfagyott. A debreceni ügyészség, amelyet értesítettek az esetről, a temetési engedélyt megadta.

— **Modern ridikülők,** szép női gallérok, férfi és női nyakkendők, glace kesztyűk, esőernyők Vidánál Városház alatt.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és ényképészti műterem.

— **Jabeank,** színházi sálak, gyönyörű szép arcfátylak Vidánál Városház alatt.

Háztartásokban

szükséges jégszekrények, konyhai szab. mosogatóasztalok, fagyaltgépek készpénzfizetés vagy kedvező havi részletfizetések mellett legjobb kivitelben kaphatók. Képes árjegyzék kívánatra díjtalanul. Lloyd Kereskedelmi részvénytársaság, Budapest, IV. Ferenciek tere 7.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadóhivatala Piac-utca 12. sz. a.

TÁVIRATOK.

Nyolcan egy gépen a levegőbe.

Páris, február 3. Pauban Lamartin aviatikus hét utassal egy monoplánon öt pernyi légi utat tett. A nyolc utas és a benzinkészlet összes súlya 520 kilogramm volt. A monoplán által kifejtett sebességet óránkénti 70 kilométerre becsülik.

Tengeri katasztrófa.

Madrid, február 3. Mint „Liberal” Saguntóból jelenti, a „Lepanto” nevű spanyol gőzös egész szénrakományával együtt zátonyra került. A huszonkét főből álló legénység a tengerbe fult. Hat holttestet már a partra sodort a tenger árja. Két másik spanyol gőzös komolyan megrongálódott és igen veszélyes helyzetben van.

Vasuti elgázolás.

Isaszeg, február 3. Az isaszegi pályaudvaron, ahol az utóbbi időben igen sok baleset történt, az éjjel Nagy János 23 éves vasuti főkezőt a 459. számú tehervonat elgázolta. A vonat a szerencsétlen embernek mind a két lábát elvágta. Beszállították a kórházba.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSŐ

Alapított 1901-ben.

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája, Papirkereskedése
fényképezési szaküzlete

DEBRECZEN, Piacz-utcza 12. (Stenczinger-ház.)

Telefon
330.

Elvállal és készít :

napi és hetilapokat, tankönyveket, tudományos és szépirodalmi folyóiratokat, röpcédulákat és falragaszokat; üzleti könyveket, számlákat, cégnyomású levélpapir- és borítékokat, körleveleket, táblázatosokat, eljegyzési kártyákat, lakodalmi és báli meghívókat, naptárakat, egyesületi és ügyvédi nyomtatványokat, táncrendeket, névjegyeket, vignettákat stb. stb. nyomtatványokat izléses kivitelben, pontos időre és **a legjutányosabb árszámítás mellett.**

DEBRECZEN és ESTI HIRLAP

politikai napilapok kiadóhivatala.

Hirdetések a legjutányosabb árszámítás mellett
 Telefon 330. vétetnek fel. Telefon 330.

Raktáron tart :

Hazai gyártmányú irodai papirokat, iskolai füzeteket, körzőket, vonalzókat, rajztömböket, rajzpapirokat; fekete-, anthracen-, másoló- és színes tintákat, fekete és különféle színű írónokat; töltőtollakat; tollszárazakat, tollhegyeket, closettpapirokat, papirlemezeket, iskolai táskákat, festőmintákat, emlékkönyveket, képes- és mesekönyveket, fénykép- és levelezőlap-albumokat, gomb- és tubus festékeket; helybeli lát képes- és genre Levelező-lapokat.

Legújabb divatu

Levélpapírok

10/10, 15/15, 25/25, 50/50-es csomagolásban és dobozokban **bámulatos olcsó árakban.**

Üzleti könyvek, számla-tartók, másoló-könyvek

Elismert legolcsóbb beszerzési forrás!

Fényképező gépek,

fényérzékeny papírok és lemezek, előhívók, aranyfürdők

és egyéb fényképezési szerek és cikkek.

Amateur-kartonok

nagy választékban.

Apró hirdetések.

Báli keztyűk minden hosszúságban, kizárólag saját készítmény. Legolcsóbban szerezhető be Nagy Andrásnál Kistemplom bazár.

28 KRAJCÁRERT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

GYERMEK, NŐI ÉS FÉRFI HARISNYÁK lábszárvédők, keztyűk, trikó alsó ruhák leszállított áron beszerezhetők Márton Gyula rövidáru üzletében Piacz-utca 9. 1)

Végkiárulás női és leány kalapok, tollak, virágok olcsó árban kaphatók. Kézi és tannló lány felvéteik, Piacz-utca 12. női kalap üzletben.

Postakosár fajalma franko 2:50 korona. Elek Kálmán, Sajtószentpéter.

Feltalálók, bármely eszmét olcsón kidolgozom szabadalmaztatásra. Ems. Petrozsény, Deák-bánya.

Házilag főzött különleges baracklekvárnak kilóját 2:40, mézédés szilvalekvárnak 1:—, papírhéju dió postakosaranként 4 koronáért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Rayonképviselők ügynökök és representabilis viszontelárusítók, kiknek nagy ösmeretségük van jobb izr. körökben, egy szabadalmazott kegyeleti ujdonság értékesítéséhez kerestetnek. Csakis jó megjelenésű kauczióképes acquisiteurök lesznek figyelembe véve. Havonta 1000—1200 korona jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest, Rottenbiller-u. 10. Prospektusok ingyen.

Fajbaramfi, fajbek, nyulak, diszgalambok, madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve Diana-telep, Ta(Hever sm.)

A haj ápolása.

A hajhullás leggyakoribb okainak egyike, mint azt már a világ leghíresebb bőrgyógyászai is bebizonyították, a fejbőr korpaképződése. Ezen kellemetlen betegségben szenvedők a legrövidebb időn belül teljesen megkopaszodnak, miután a korpaképződés a hajtalajt meglazítja és a haj gyökereit kiszáritja. Számtalan hazai és külföldi orvos ajánlja a **Petrolin-hajsz-szt** és számtalan elismerő levél bizonyítja, hogy néhányszori használat után **biztosan megszüntet minden hajbetegséget, meggátolja az őszülést és meglepő módon elősegíti a haj újra növeszt.**

Vásárlásnál a védjegyre tessék szigoruan ügyelni. — Minden más e néven forgalomba hozott hajszesz silány ártalmas utáztat. Kapható az egyedüli készítőnél: **Wachsmann Jenő és Tsa drogueria Szabadka.**

Üvege 1 korona.

Debreczenben főraktár: **Jósa és Ióna drog.**

Legalkalmasabb ajándékok

GASPARIK ÁDÁM

műórás és ékszerésznél Debreczen

Hunyadi-utca 12. sz.

Egy nagyobb iparvállalat

1911. május 1-ére, a főtéren, vagy a főtérhez közel,

megfelelő helyiséget

keres. — A helyiség álljon földszinti 2 nagy szobából (6×6m.) esetleg megfelelő nagyságu, világos raktárhelyiségből, és 3 kisebb szobából.

Esetleg kisebb ház összes helyiségeit bérbe veszi.

Cim a kiadóhivatalban.

Fővárosi elsőrendű

férfikalap és divatáru

üzletbe egy idősebb segéd, ki üzletvezetői teendőkre alkalmas, és egy fiatalabb segéd felvételnek.

Ajánlatok működés és fizetési igény megjelöléssel e lap kiadóhivatalába „Főváros” jelige alatt küldendők.

Nyomatot Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában, Debreczen, Piac-utca 12 sz. (Stenczinger-ház.) Telefon 330.

**Ékszerész
és órás
üzletemet
Piac-u. 32.**

szám alá,

a volt **Szedlák-házba**

helyeztem át és azt pazar fényvel berendezve

megnyitottam.

Szebbnél-szebb

Menyasszonyi ékszerek

Ezüstkelengyék.

Gyönyörű disztargyak.

Alkalmi ajándékok.

Pontos órák.

Ritka izlésű aranyemüek.

Remek

Ujdonságok.

**Csoda olcsó
árak!**

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri tisztelettel

**ROSE
DEZSŐ**

órák és ékszerész
Piac-u. 32. sz.

